

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések; budapesti napló: újévi köszöntések fölváltása; Budapest közt gőzhajózást ohajtnak létesülni, magyar játékszíni előadások; a pesti segélyosztó választmány 6ik közlése, Zemplény megyei közgyűlési kivonat; bajai hírek; különféle; 's a t.) Amerika, Portugália, Spanyolország (a sevillai zendülés komolyabb lesz; murciai zavargás; kivégzések 's kegyetlenkedések; bátor carlosi merény; cortesviták; Espartero Madridba indul; 's a t.) Anglia (radical mozgalmak komoly szint öltének; Rouselle törvényszék előtt; Viktória királynénak új imádója akad; udvari hírek; parlamentnyitási határidő; Durham Plymouthba érkezik; Canadában ismét kiüt a zendülés; 's a t.) Franciaország a metzi nemzetiségi ezredes nyilatkozata; elegy; 's a t.) Törökország. Gabonár.

Magyarország.

Ő cs. 's ap. kir. felsége a teréziai akademiában ujonnan rendszerezett két tanítószékre Brunner József Pest városi aljegyzőt 's Venczel Gusztávot, amazt a hazai jog, ezt pedig statistika oktatójává nevezni méltóztatott. (H-k.)

Budapesti napló. Több év óta divatozó szokás szerint a budapesti jóltevő asszonyegyesületek a most közelgő évforduláskor is pénzbeli fölváltására szólítják föl az alkalmatlan újévi üdvözlő látogatásoknak a kétvárosi közönséget. Ha valaha, úgy bizonyosan most kívánatos, hogy minél számosab alíró gyarapítsa e' jótékony hatású 's hazánknak dízére való intézet üdvös czélokra szentelt pénzföorrását, mert a két testvérvárosra nézve oly igen siralmas árviz köztudomás szerint sok száz család jólétét részint megrendíté, részint pedig egészen tönkre zuzá. Az ember szeretet sokat tön ugyan már a' legmagasb fokra hágot inség enyhítésére nemcsak hazánkban, hanem Európa nagyobb részében is; de még rendkívül számos azon szegények tömege, kik a' tél viszontagságától nyomtatva, maguk 's családjuk számára segélyt 's gyámolítást keresendnek. Ennek tudása általánosan azon biztató reményt ébreszt minden kebelben, hogy a' két testvérváros rokonérzetű lakosi sietve buzgandnak szerencsétlen polgártársik inségét tehetségük szerint enyhíteni, hazánk egyéb részeiben pedig hasonló czélra törekvést ébresztend a' szép példa. — Budapest között számosan gőznaszádokkal ohajtnak eszközölni Dunánkon a' közlekedést. Ha e' vállolat csakugyan létesülne, minden esetre ki fogná magát fizetni, mert a' mostani közlekedési intézkedés valóban gyökeres orvoslásra vár, 's annyira nem felel meg Pest minden részbeni haladásának, hogy igazán bámulhatni, mikép kerülheté ki ennyi ideig a' haladási 's javító nemtő hatalmát. — Nemzeti színpadunkon f. hó 7kén „Tündérvilági leány“ ismét tündéres bohózat adaték; az árviz nagyon megrongálható színházunk erőműveit, mert azóta alig láthatni egykor máskor sikerült illyenmü mutatványt: itt alkalmasint az erő- és röplöművek intézője hibás; Sán „Királyleány mint koldusnő“, Lendvayné 's férje ismét tetszést aratának 's dicséretre tevék magukat méltókká, nézők közép számmal jelenvén meg, csakugyan itt is valósulni látszik azon többszöri tapasztalás, hogy a' rendkívül érzéző német darabok hangulata nem talál teljes viszhangzatu húrma-gyar kebelben; 9kén „Majom és völégény“, mellyben ismét Motty jót-szá a' majom szerepét, még pedig mérsékelt számú közönség előtt, noha vasárnap volt; ez azonban csak onnan származhatik, mivel a' magyar művelt közönség nem akar majomtul buzdítani szépre, jóra 's főségesre és sima nyelve szép hangjait ohajtja inkább hallani, mint majomugraso-akat nézni, miket hétívásáronkint láthat holmi olasz suhanczok fa-kalít-kája tetején. 10dikén először jöve színpadunkra bérszünettel Laborfalvi Róza jutalmára „Caligula“ szomorujáték 5 felvonásban előjátékkal 1 felv., Dumas Sándor után francziából fordítva Vajda Péter által. A' mű classikai érdeme sokkal ismértebb, hogysen részletes magasztalásába bocsátkozni szükséges lenne, a' fordítást pedig azon szabatoság 's kellemes férfiaság tünteti ki, melly Vajda munkáit annyira kedveltet, e' szerint tehát csak az előadásra. Egressy Gábor (Caligula) a' hideg 's kegyetlen zsarnokot elejétől végig híven tükrözé a' hallgatók elibe, 's Fancsy (Cherea), Lendvay (Aquila), Messalina (Laborfalvi Róza), és Lendvayné (Stella) helyes működéssel emelék az egésznek érdekét; László (Lepidus) jól fogá föl szerepe beljegyét, csak kissé több főséget kellene bele öntenie; Komlóssyné (Junia) idétlen szavalása 's hideg játéka sértő ellentétben állott a' többi működő előadásával, 's különösen az annyira megható jelenést leányával találkozásakor, botránkozottatolag neveltségessé tevé; illyesek igen ártanak a' színművek hatásának, 's valóban sajnálhatni, hogy az illy főbb némbereperekre csak Lendvayné 's Laborfalvi Rózát szerencsés bírní színházunk, mert a' jeles Kovácsnének más az osztálya. Az előjátéki díszmenet 's karzene Szerdahelyi Józseftől igen tetszett, 's a' közönség zajoson kíváná ismétlését 's a' derek szerzőt kihívá, ki azonban nem volt jelen, 's ezt egy színész jelenté római öltözetben. Nézők számosan valának ugyan, de a' jutalmazott színészű többet érdemle; első föl-leptekor koszorával üdvözlék őt. Színházunk számára következő fordítások vannak készülőben: Gaaltól „Lyoni hölgy“, Bulwer után német fordítás szerint, 5 felv.; Lukács Lajostól „Rózsák“ Albin után 5 felv. és „A' napló“ Bauernfeld után 2 felv.; Nagy Ignácztól „Ikrek“ bohózat 4 felv. Schneider L. után; 's Vajda Pétertől „Hamlet“ szomoruj. 5 felv. angolbul.

S.-A.-Ujhely, dec. 2kán: „Közohajtása levén Zemplény Rendei-nek, hogy az elméjükben háborodott szerencsétlenek' ápolásában és lehető kiemeléseben az emberiség iránti kötelesség mindenek felett teljesíttessék, 's azon szomorú helyzet, hogy ezek, minden segítő kéz nélkül, gyakran nem kevés botránkozottatással, sőt mások élete 's a' közbiztoság veszélyeztetésével is bolyongnak, kikerültessék: erre nézve a' küldötttség teljesen kimerítő jelentése köz megelégulessel fogadtaték, ennek következtében addig is, míg a' boldogabb jövendő, akár jóltevő ajánlások akár más adományok után, ez intézetet örökíthetné, az előterjesztett okoknál fogva határozatoték, hogy e' szerencsétlenek elkülönöztesse, másokra nézve is teljes biztosságba helyeztetése és rendes gyógyittatása végett a' megye kór-háza udvarában a' javasolt épület évenkénti 150 frt. ezüst pénzben fizetendő bér mellett vétessék ki, 's illy módon azon szerencsétlenek számára

minden személy- vagy vallásbeli különbség nélkül egy állandó intézet alapíttassék 's a' közelítő 1839dik eszt. sz. János napjától kezdve nyíttassék meg; a' szobák bútorozása 's a' dühös örülteknek szükséges kalitkák elkészítése annak idejében a' megye különös költségein megtétvén. Ezen intézet létesülése illykép megrendeltvén, mi az erre szükséges költségeket illeti: elsőben is ide fordítaték az 5000 fr. tőkének évenkénti kamatja, melly b. e. báró Sennye János kegyes végrendelete által e' végre különösen hagyatott; többiben pedig a' megkívántató költségek időről időre a' megye közgyűlésének bemutatvátván, fele részben a' nemesi pénztárból lesznek kifizetendők, azon okoknál fogva, mivel ezen intézet minden személykülönbség nélkül közönségesen az efféle háborodottak számára rendeltetve levén, a' nemesi rendből valókat, vagy ezekhez tartozókat is, érheti hasonló szerencsétlenség, a' szegény sorsu adófizetők különben is a' házi pénztár költsége alá tartozván. A' betegek gyógyittatása a' megye helybenlakó főorvosára bízatik különösen, ki az ujhelyi járásbeli rendes és tiszteletbeli orvosokat, mint a' körülmények kívánni fogják, e' végre fordítván, 's a' közhatározás ereje mellett kötelezven, hivatalos orvoslásuk sikeréről a' kirendelt küldötttségnek félevenként tenni kívánt jelentését erre is kiterjesztve, időről időre be fogja adni. A' mennyiben pedig az orvosi jelenlétén kívül az intézet betegeire egy állandó fölvi-gyázó mulhatlanul szükséges lenne, ennek, lakáson kívül, esztendőnkint 60 ezüst fr. rendes fizetés mellett felfogadtatása meghatározaték, a' segéd iránt szükség esetében a' körülményekhez képest való rendelkezés az állandóan felügyelő küldötttség elnökére bízatván. Mindezek foganatba-vétele, és az állandó felügyelés továbbá is azonküldötttségre bízatik, melly a' kórházra nézve báró Barkóczy Imre elnöksége alatt állandólag ki van nevezve, olly világos utasítással, hogy a' szükséges fizetések iránt mindenkor a' megye közgyűlésének elhatározása alá terjessze jelentését, rendes számadását pedig, mind bevételeiről mind kiadásairól minden esztendő végzetével, mutassa be. Reménylven azonban a' megye Rendei, hogy ezen közérdekű intézet az idő mostohasága mellett is jótékony ajánlások és adakozások után gyarapíttatni fog, ennélfogva mind a' 17 kerület szl.birái tegeyk közhírül, hogy ez a' közelítő 1839. eszt. Sz. János napján megnyíttaték, 's a' megháborodott szerencsétleneket tisztí kötelességök szerint ide utasítsák, egyszersmind pedig nemcsak a' földesuraságokat 's városok és helységek közönségeit, hanem a' tehetősebb egyes lakosokat is adakozásra hathatosan buzdítsák 's adományokat a' kirendelt küldötttség elnökének, a' föltételes ajánlásokról veendő kötelezvényeket pedig a' megyének mutassák be. Végre ezen legemberibb intézetet a' megye Rendei országos tárgynak tekintvén, hogy ennek az ország 4 kerületében felállíttatása eszközölthetessék, a' közelebb országgyűlésre fölterjeszteni 's e' végett az szággyűlésre elküldött tárgyak sorába följegyeztetni határozatoték. (H-k.)

A' Dunának mult tavaszi kiáradása következtében alakított segédelem- osztó választmány munkálkodásáról Vidik közlés, magában foglaló a' f. e. július 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 17, 26, 31ki; aug. 1, 7, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 28ki; sept. 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 21ki; oct. 17, 20, 22, 25 és 27ki üléseknek lényegeseb végzésit.

Ezen 35 választmányi ülést legnagyobb részint azon számos folyamodás vizsgálata foglalta el, mellyek az ajándéksegedelemről még nem részesített, vagy a' nyert segéllyel meg nem eléguló pesti és budai háztulajdonosaktól és zsellérlakosaktól folyvást jövének. A' választmány ezen folyamodások tárgyalatásinál ugyanazon elvekhez ragaszkodott szoroson, mellyeket már mult tavaszkor előre megállapított; 's azért olly folyamodókat, kik vagy állított kárukat be nem bizonyíthatták, vagy bebizonyított káruk mennyiségéhez arányosított segedelembeli illetőségüket már kikapták, szigoruan elutasított, 's a' költségszegedelmet nyert háztulajdonosakat (néhány rendkívüli esetet kivéve) sem részesítette épületbeli káraikra nézve az ajándéksegedelemről; — ellenben mindennek, ki szenvedett kára mennyiségét kellőleg bebizonyította, 's még eddig vagy semmimü segedelmet nem nyert, vagy pedig kevesbet, mint mennyi az előre megállapított arány szerint őt illette, maga illetőségét pontosan kirendelte, 's e' mellett a' háztulajdonosak butorbéli kárát sem mellőzte el, a' különös rendeltetés mellett beküldött segédpénzkekkel pedig szorosan a' küldő kívánságához képest bánt. Történt e' szerint, hogy ezen négy hónap alatt az ajándékkepen begyűlt segélypénzkek közül összesen 243,677 fr. 51 kr. adatott ki ezüstben, jelesül pedig

1ször Buda városban		
70 háztulajdonosnak	11,928 fr.	
10 kézművesnek . . .	38 fr.	
's 233 más zsellérlakosnak	2,836 fr.	
összesen		14,802 fr.
2ször Pest városban		
751 háztulajdonosnak	189,826 fr.	
68 kézművesnek . . .	2,113 fr.	
33 kereskedőnek . . .	6,744 fr. 57 kr.	
1962 más zsellérlakosnak	22,723 fr. 57 kr.	
a' pesti jótékony asszony-egyesületnek . . .	1,000 fr. — kr.	
a' vakok pesti intézetének	934 fr. 20 kr.	
's 2 özvegynek és 9 árvának (kik ez áradás által lettenek árvákká) királyné ő föls. (az Vidik közlésben érdeklött) gyűjteménye maradványából	455 fr. 16 kr.	
összesen		223,797 fr. 30 kr.

3szor az esztergom városi vízkárosultaknak	179 fr. —
4szer a pest megyei törvényhatóságához tartozó vízkárosultaknak	1,870 fr. 58 kr.
5ször az esztergom megyei törvényhatóságához tartozó vízkárosultaknak	275 fr. 8 kr.
6szor a fehér megyei vízkárosultaknak	1,070 fr. —
7szer a komárom megyei vízkárosultaknak	150 fr. —
8szor 16 Pesten károsult idegennek	898 fr. 42 kr.
és 9er mindennemű nyomtatási és irnoki költségekre	634 fr. 33 kr.
's így összesen	243,677 fr. 51 kr.
rendeltetett ki; mely summához adatván azon	580,324 fr. 49 kr.
melly (az Vdik közlés szerint) márf. e. junius végeig kiosztatott, teszen a f. e. october végeig ajándékedelemként kiosztott	
egész mennyiség összeséggel	824,002 fr. 40 kr.
Ellenben az összes bevétel f. e. october végével következőleg állott:	
1ször Magyarországból befolyt összesen	339,904 fr. 44 ²⁵ / ₄₀ kr.
2ször Csehországból	50,742 fr. 30
3szor a lombard-velencei királyságból	83,749 fr. 20 ¹⁰ / ₄₀
4szer Illyriából	23,577 fr. 24 ¹⁰ / ₄₀
5ször Galicziából	13,416 fr. 5 ¹⁰ / ₄₀
6ször Ausztria főhercegségből	496,210 fr. 6 ³⁴ / ₄₀
(melly summában mindazáltal több M. m. Frankfurtból küldött, de Bécsben jegyzékbe foglalaj adomány-cikkely is foglaltatik.)	
7szer Stájerhonból	21,780 fr. 39
8szor Erdélyből	13,018 fr. 36
9szer Morvából és Sziléziából	40,273 fr. 46 ²⁰ / ₄₀
10er Tyrol grófságból	7,917 fr. 48 ²⁰ / ₄₀
11er Orosországból	23,884 fr. 32
12er Bajorországból	608 fr. 20
13or Szászországból	4,899 fr. 32
14er Hollandból	1,309 fr. 37
15ör Bádén nagyhercegségből	3,416 fr. 40
16or Rómából	400 fr. —
és 17szer Krakóból	294 fr. 11
összesen	1,125,403 fr. 53¹⁵/₄₀
Melly bevételből levonván az összes kiadást	824,002 fr. 40
a' pénztári maradvány f. e. october végével még	301,401 fr. 13 ¹⁵ / ₄₀ kr.
állott.	

Baja dec. 6kán. Elég hosszú ideig tartott öszünk a' szántásnak kedvezett volna, ha szarvasmarháink majd együtt egyig láb- és szárfájásban szenvednek, ide járulván nálunk a' dolgozó emberek nagy hiánya, úgy hogy sok helyütt a' nyomtatást is fölruktatott napibér mellett folytatják, mi miatt még sok gabona nyomtatatlan. Az érintett száj- és lábbajt kezdők ugyan gazdáink orvoslani, hanem a' kényelmetlenség meguntatta velük a' gyógymodot — döglési eset nem igen volt. Házi szárnyasinkból némely helyeken faj alig maradt, azok hirteleni hullással veszték el. Vetésink megyénk némely részeiben szép reménytel biztatnak, de vannak tájak, különösen a' telecskai járásban, hol bizonyos földalatti apró fekete kukacok a' vetésnek gyökereit elragadják, 's így a' virulói vetésnek veszni kell, mi okból a' földnek ismételt elvetésére szorítvák a' földmivelők. Időjárásunk igen hirtelen változó. Nov. 22kén mennydörgés hallatszott, 24kén reggelre házaink 's utcáinkat itt ott hóval borítva, már 25kén azt nagyobb mennyiségre szaporodva szemlélhettük. 26kán a' legmértő szerinti két foknyi hideg mellett esont-keményűgűvű fagytak sáros utaink. A' folyvást uralkodó éjszakai szél 24 óra alatt a' legmértő 12dik fokra léptette, de e' zordon idő csak hamar fagyos esővé változván, később egész nyári záporhoz hasonló rohanással zúgott néma éjeinken, mi ismét derült öszi napokká változott; most is lágy 's ködös időjárásunk vagyon. Minderre még is nagyobb súlyú betegségek bántalmul jól formán meg vagyunk kímelve, kivévén a' esúz és nátha természetűeket. Egész éven által mintegy harmadfél-száz halottat számláltunk, szülöttet pedig ötödfél százat. A' közelebbi bajai vásár silányul ütött ki. Vásárosak a' kedvetlen idő és feneketlen sár miatt szembetűnőleg kevés számban jelentek meg, mi főleg a' sertések keletire kedvetlen befolyással volt. Általános panasz a' sertésekről, hogy a' hizásban nem feleltek meg az idén a' várakozásnak, mi miatt az eladás nem vala jutalmazó, 5—5¹/₂ mázsányi egy pár hizott sertést 90 váltó frton vásároltak; mintegy 4 mázsányit pedig 75 v. frton. Szarvasmarha nem igen sok hajtatott; az ökor párja 180—300 frtig kelt; tehéné 100—120 fr.; borvásár nem is volt, mivel a' szomszéd baranyai és szegzárdi hajók jégzajtul akadályoztatva nem jöhettek vásártérünkre. Héti vásáraink általában népesek voltak; a' gabona egyre másra hordaték a' fölvidéki piacokra, esupán a' komáromi duna-kárbiztosító intézetnél (a' bécsit, és triesztit nem említvén) 330,436 pozsonyi mérő kármentesítették. Első rendű liszt mázsája 12 fr., 2diké 10 fr., 3diké 7 fr., 4diké 5 fr.; első rendű tisztabuzza pozsonyja 3 fr. 30 kr., 2diké 3 fr. 10 kr., 3diké 3 fr.; első rendű kétszeresé 2 fr. 40 kr.; 2diké 2 fr. 30 kr., 3diké 2 fr. 20 kr.; rozse 2 fr. 20 kr.; árpác 1 fr. 50 kr.; zabé 1 fr. 24 kr.; kölesé 1 fr. 50 kr.; kukoriczák 2 fr. széna mázsája 1 fr. 30 kr.; lágyfa öle 8 fr.; keményé 12 fr. 30 kr. mind váltóban. Végre némely természetbúvárok tudványok kielégítése végett ide jegyezzük, hogy a' lapokban hirtelt bács-megyei szentiváni négyes ikerek mintegy nyolczad napra elgyöngüléshül örökre elszunnyadtak.

Kegyesség 's jótéveség levén főtulajdona a' szépnemnek, e' kedvező bizakodás mellett fölszólítá a' bajai jótékony asszonyegyesület a' szép lelkű bács-megyei szépnemet a' szenvedő emberiség nevében: kegyeskednek a' szegény 's gyámoltalan betegek segedelmes ápolthatása miatt alapított bajai kórház pénztükéje gyarapítására jövő 1839ben tartandó farsangi táncmulatság 's müdarabi sorsjáték alkalmakor kézi szép munkát vagy akármilly müdarabot e' szent célra áldozni 's ajánlani, kedveskedésükért a' szenvedő emberiség haladatos áldása lesz a' legszebb jutalom. Költ Baján 1838dik nov. 25kén. A' bajai jótékony asszony-egyesület nevében. Üdvözült Ferencz királyunk ö fölsége XVIDik Gergely pápa ö szentségének kérelme következtében az olaszországi hadsereg egy részét 1834 martiusában az egyházi birodalomba küldeté a' zendülési mozgalmak 's a' törv. fejdelem elleni lázadás által megháborított csend visszaállítására. 'S mivel ö szentsége ez üdvös célt már valósultnak véli, a' nyújtott segély hálás megismerése mellett föls. urunkhoz fordult a' cs. kir. csapatoknak a' pápai birtokból visszahivatásuk iránt. Minek következtében ö föls. tüstint szükséges parancsokat kiadni méltóztatott az örcsapatoknak Catholicából, mint az általok elfoglalt legszélső védpontbul nov. 20kán megindulásukra,

mihez képest azok Bolognát nov. 30dikán elhagyván a' cs. k. tartományokba már vissza is érkeztek.

A' hajózas-biztosító révkomáromi társaság közgyűlését 1839 febr. 5kén tartandja, melyet megelőző napon a' számadás fog az illető választmány által megvizsgáltatni, miről is az illető részvényes tagok értesittetnek azon toldalékkal, hogy a' mult közgyűlés végzeténél fogva jövő évtől kezdve a' társaságnak három évigleni együttmaradása megállapítatván, ezen három év eltelte előtt többé senki részvényeirül le nem fog mondhatni.

Szegeden András napi vásárkor termékink következő áron keltek váltóban: idei szalonna mázsája 25 fr., óé 30 fr.; disznósír 45 fr.; juhvejé 65 fr.; sajté gomolyákban 20 fr.; juhturóé 20 fr.; faggyué 48 fr.; erdélyi gyertyaé 55 fr.; mártotté 45 fr.; szappané 30 fr.; kenderé 45 fr.; dohányé 16 fr.; lené 55 fr.; jobb faj mézé 45 fr.; esekélyebb faj 38 fr.; lószöré 125 fr.; repezölajé 40 fr.; lenolajé 55 fr.; liszté 13 fr., lisztlángé 16 fr.; jobb fajta gypajué 100 fr., középszerűé 90 fr., alábbvalóé 80 fr.; vasé 28 fr.; sárga rézé 170 fr.; óné 43 fr.; marhabus fontja 11 kr., juhhusé 8 kr., borjuhúsé 20 kr., disznóhusé 9 kr., füstölt husé 18 kr.; ó veres bor akója 15 fr., fehére 16 fr., új boré 7 fr., égettboré 28 fr.; szilvapálinkaé 26 fr.; ökörbőr párja 60 fr., tehénbőr 45 fr., borjubőr 4—20 fr., juhbőr 4 fr.; hizott ökor párja 290 fr.; tehéné 170 fr.; igás ököré 120—190 fr.; hizott sertésé 100 fr., süldőé 18—35 fr.; hizott ürüé 18 fr.; borsó itezéje 8 kr., leneseé 8 kr., babé 6 kr., köleskásáé 7 kr.; repezemag pozsonyja 5 fr., kendermagé 6 fr., lenmagé 5 fr. 30 kr.; aszu szilváé 6 fr. 30 kr., dióé 8 fr., gesztenyéé 12 fr.

KÜLÖNFÉLE: Szirmay özvegye, szül. Podmaniczky brnő, a' bánnyászkerületi evang. superintendens jobb létezése végett évenkénti 600 forintnyi kamatot tőkésíté. — Pest megye fölszólítása következtében Nógrád megye 5ezer forinttal határozá gyámoltani nemzeti színházunkat. — Pozsonyban december 3dikán a' Miklós-napi vásár miatt újra berakák a' hajóhidat, — Győri levelek szerint az ott befagyott hajók már eltávoznak, miután a' rögtön beállott fagy ismét rögtön olvadásra változott. Az aldujárul is folyvást érkeznek gabnahajók Győrbe, mi nagy mértékben élénkíti a' várost; a' dec. 7iki hétfővásáron következő áron keltek magtermékink: 1 pozs. m. tiszta buza 4 f. 30 kr. — 5 f. kr.; kétszeres 3 f. 36 kr. — 4 f. — kr.; rozse 3 f. 30 kr.; — 3 f. 42 kr.; zab. 2 f. — 2 f. 6 kr.; árpa 2 f. 30 kr.; — 2 f. 42 kr.; törökbuza 3 fr. kr. — 3 fr. 15 kr.; köles 2 fr. 45 kr. — 3 fr. kalmárárúkért szárazon fizettek 100 fontul Győrből Bécsbe 2 f. — 2 f. 30. kr.; Győrből Pozsonyba 1 f. kr. — 1 f. 15 kr.; Pestre 1 f. 30 kr. — 2 f. kr.; Komáromba 35 kr. — 45 kr., 's Mosonyba 48 kr. — 1 f. kr., mind váltóban. —

Spanyolország.

(A' sevillai zendülés komolyabb lesz.) Miután nov. 14kén már helyre állottnak látszék a' csönd 's nyilvános rend Sevillában, 15kén az egész vállolat komolyabbszerű kezdé lenni. E' napon ugyanis kormányjunta létesült, melynek elnöke Cordova, alelnöke pedig Narvaez tábornok lett. Cordova tábornok elfogadá e' mozgalom vezérletét 's a' tartomány fő kapitányává választaték meg, 's fölszólítást bocsátott a' néphez; melyből azonban semmi bizonyos következményt nem vonhatni a' létesíteni szándékolt rendszabályokra. Az egészben leginkább csak menteni törekszik e' vállolatba bocsátkozását, állítván, hogy az által csupán fejtelenség szörnyű következményitül akar megmenteni Sevillát, mely különben bizonyosan a' vizsályt használni szokott carlosiaknak esende zsákmanyl. Cordova 's Narvaez közt legbensőbb barátság uralkodik, Esparterot pedig mindketten hevesül gyűlölik, 's leginkább e' körülmény teszi annyira veszélyessé e' mozgalmat. Mig ezek így történtek Sevillában, Cleonard tábornok Cadizban több elfogatást tétetett a' nyilvános esendöntartás végett; mit azonban bajosan fog eszközölhetni, 's igen félhető, hogy Cadiz, Cordova, Malaga, Granada 's egész Andalusia követendi Sevilla példáját. Még Corunában is zavarküttéstől rettegne.

(Bátor carlosi merény.) Ibera carlospárti ezredes nov. 17—18iki éjjel mintegy 40 emberrel a' guipuzcoai ezredből, a' loyolai alkotmányos állomásba lopódzván annak parancsnokát, d. Ventura Tamást, elfogató 's az andoaini fő hadiszállásra vivé. A' trónkövetelő rendjellel jutalmazá meg e' bátor merényt, 's azon öt önkéntesnek, kik leginkább kitüntetéket magukat, holtig tartó évdíjt rendelt. —

(Ujabb részletek a' sevillai mozgalomról. Murciai zavargás. Kivégzések 's kegyetlenkedések.) Miután Sevillában nov. 15kén az új kormányzóság meg volt alapítva, esti 9 orakor végig lovagla Cordova tábornok a' városon; a' nemzeti katonaság 's nép mindenütt e' kiáltással fogadá őt: „Eljen a' mendigorriai győző!” Cordova mindenütt szerényen jelenté, mikép Narvaez tábornok sokkal érdemesb az elsősegre. Ezután erős katonacsapat kíséretében a' pattantyusok laktanyájába ment, hol néppárthoz csatlakozásra szólítá föl a' katonákat. 16kén este fényesen ki volt világitva a' város, és Cordova tábornok ünnepélyesen elfogadá az andalusiai főkapitányságot. 17kén tudtával adatni határozá a' 's a' polgárkatonaságot szaporítandja. Ez események híre Madridban minden pártot bámulásra ragadott. A' föllengősdiek, kik általános tekintve örvendének ugyan a' sevillai mozgalomnak; legnagyobb bosszankodással látják Cordova fölemeltetését az egésznek vezérletére 's gyanítják, miszerint ő 's Narvaez hatalmok alá akarják igazni a' zendülést 's egyesülve Narvaez madridi párthiveivel a' fővárosi föllengősdiket 's egyszersmind Esparterot megbuktatni. Az eddigi ministeri párt gyalázatos árulásnak tekinti Cordova mostani bánásmódját 's minden hideg 's józanérzelmű hazafi harcziütést jósol az éjszaki 's déli alkotmányos seregek közt, mi mulhatlanul győzelemre segitendé a' trónkövetelőt. A' Correo Nacionalban Narvaez legmeghittebb barátja azon hiedelmét nyilvánítja, hogy Narvaez nem veend részt a' sevillai mozgalomban. A' cortestagok már ütökos ülésben tanácskoznak e' fontos eseményrül; mendeddig azonban semmi határozást nem hozának, valamint az új ministerség iránt sem történt még semmi végzés,

legfőbb lemondandó zajosn valának ugra 11 Cabrera keit, ki mck 11

laszfőlira indítvány semmi eszék, ho tik a' cor most azo vazásra ne 's Olc vitatasak teljesité nya tám sen 5000

zafüi in hata. Ez terekhez heti vag dig a' ró jomnis rül tesz ban, ki kerrel in szándék mert Ala dig nem megkezo ja csupa Quintan hangon

(N si terv. lata dac talat az részeaz tervben denek el linek" n mi legyo nál, an mint zs Darocáb seregek dületkor kotmány soraiban latayud van Va nyegeti rülhetni

(E Esparte nal par maga is nöke vi bi pedig nait tüz tero! k két dict relhetn

(Udvari halli tö nevezé állitva. Az alb 9 hüve szot vi meg fe a' 15 c ni atyj esellen akart b ugyan alhg, hogy e kért tö semmi tett. gentlen

legfőbb akadály e' tárgyban az, hogy Frias hg vonakodik az elnökségről lemondani. — Murciában oct. 28-án ismét újabb zavar támadt; a' nép zajosan vétet kíváná a' carlosi foglyoknak, 's a' hatóságok kénytelenek valának egy foglyot fölládozni a' nép dühének. Valenciában nov. 17-én újra 11 foglyot lövetének agyon visszatörölésül az alkotmányos hatóságok. Cabrera pedig Villahermosában agyon löveté azon polgárkatonák gyermekeit, kik a' villamalefai erősséget olly vitézül védék. A' legidősb gyermek 11 éves volt! —

(Cortesviták.) A' követkamrában nov. 23-án megkezdék a' válaszfülirat egyes pontjai vitatását. Midőn Seoane 's Olozaga azon pótlék-indítványa került szőnyegre, miszerint a' trónkövetelővel egyezkedésbe semmi esetre sem szabad bocsátkozni, Martinez de la Rosa oda nyilatkozik, hogy eziránt alkalmasint csak egy 's helyeslő vélemény uralkodhatik a' cortesben 's csupán az szolgálhat szavazási tárgyul: szükséges e most azon indítványt 's illetőleg az abban kifejtett elvet megemlíteni. Szavazásra jutván a' kérdés, 82 szóval 24 ellen csakugyan elfogadá Seoane 's Olozaga indítványt a' cortes. A' négyes szövetséget tárgyzó czikk vitatásakor Infante világosan említendőnek véle, miszerint Anglia jobban teljesíté annak pontjait, mint Franciaország és Portugália, 's indítványa támogatásaul kiszámítá, hogy Anglia élelmi 's hadiszerekekben összesen 500 ezer font sterlingig gyámolítá az alkotmányos kormányt. E' hazafiui indítvány olly kevés viszhangra talált, hogy szavazás alá sem juthata. Ezután a' pápávali viszonyok iránt intéze Arguelles kérdést a' ministerekhez. Szerinte ugyanis mint világi hatalom tetszés szerint megismérheti vagy nem a' királynét a' szent atya; de ő úgy vélekedik, hogy eddig a' római udvar folyvást segíté egyházi fegyverrel a' trónkövetelőt. A' jogminister erre azt válaszolá, hogy a' trónbeszéd csak világi fegyverekről tesz említést, egyébiránt pedig a' kormány külön ügyvivőt tart Romában, ki az egyházi viszonyokat a' királyné ügyében folyvást egyenlő sikerrel intézi. A' kormányzó királyné Alaix tábornok Madridba érkezését szándékozik bevárni, mielőtt az új ministerség-alkotásra nézve határozana; mert Alaix legjobban ismeri Espartero nézetit, ennek akarátja ellen pedig nem merészel föllépni a' királyné illy fontos ügyben. A' tanácsban is megkezdék már a' válaszfülirat vitatását, a' megbízott választmány munkája csupán viszhangja a' trónbeszédnek, minden eltérés nélkül. Calatrava 's Quintana azonban elkülönölt véleményt nyujtanak be, melly igen nyers hangon van szerkesztve.

(Narvaez ünnepélyes fogadtatása Sevillában. Déli hadsereg-föllállítási terv. Harczteri hírek.) Narvaez tábornok, némelly baráti ellenkező jóslata daczára, már csakugyan Sevillába érkezék 's elfogadá alelnöki hivatalát az új kormányzó juntánál. Narvaeznek e' tettebül a' közönség nagyobb része azt következteti, hogy az egész mozgalom rég óta kész volt már tervben 's csak kedvező alkalomra vártak létesítése végett. A' junta mindenek előtt 25 ezer embert szándékozik fölfegyverzeni, 's e' serget „délnek“ nevezendí, ellentétben az Espartero parancsi alatti éjszakival. Bármi legyen is valódi célja Cordova 's Narvaez tábornoknak e' mozgalomnál, annyi bizonyos, hogy Espartero ellen szándékoznak föllépni, kit mint zsarnokot és személyes ellenségöket gyűlölnék. Van Halen folyvást Darocában áll Gezer harczossal, Ayerbe pedig 5500-zal Fuentesben. E' sergek legnagyobb inség martaléki. Gomez Lukács, kit a' la granjai zendületkor 1836-ban olly nagy hősnék hirdetének, Santander mellett az alkotmányosak hatalmába került. Gomez mint hadnagy szolgált a' carlosiak soraiban és súlyosan meg van sebesítve. — Cabrera már fölhagyott Calatayud ostromával, 's Muniesa felé vonult csapatival, megtámadástól tartván Van Halen 's Ayerbe sergei résziről. Espartero agyonlövetéssel fenyegeti Munagorrit, 's így ez utóbbi vállolata csakugyan nem fog sikerülhetni, míg Espartero kezeiben leend a' hatalom.

(Espartero Madridba indul.) A' Quotidienne legújabb száma szerint Espartero nov. 26-án tudá meg a' sevillai mozgalom részleteit, 's azonnal parancsot adott serge nagyobb részének Madrid felé mozdulásra, hová maga is azonnal elindulni szándékozik, mihelyt előre küldött gyors hírnöke visszaérkezend. Sergeinek egy része már 27-én megindult, a' többi pedig 28-án hagyá el táborállomását. Espartero annyira föl tudá katonáit tüzelni, hogy az előtte elhaladott sereg soraiból rivalgó „Éljen Espartero! Halál Cordovára 's Narvaezre!“ hangzék. E' szerint tehát már most két diktator küzdend az alkotmányos trónért, mi könnyen diadalra vezérelhetné a' trónkövetelőt.

Anglia.

(Rouselle törvényszék előtt. Viktória királynénak új imádója akad. Udvari hírek.) Nov. 27-dikén tömve vala kíváncsi hallgatókkal az union-halli törvényszéki terem, mellyben azon nap Désiré Rouselle, kit az ugynevezett normandiai hg megsebesítése miatt vádolának, bírái elibe vala állítva. 12 órakor megjelent ez utóbbi kocsin számos baráti kíséretében. Az álg a' Courier leírása szerint zömök testalkotásu, mintegy 5 láb 's 9 hüvelyknyi nagyságu, sasorru, magas homloku, szürkés szemü 's bajszot visel, hasonlatossága pedig valóban meglepő a' Bourbonokkal. Karját még felkötve viselé 's általjában szenvedőnek látszék. Fia is vele volt, 's a' 15 évü szépifju nagy érdeklél látszék a' törvénykezés folyamára ügyelni atyja mellett. A' megsebesült hg töredezés beszélé el angolul szerencsétlensége körülményit; midőn azonban Rouselle elibe állították, nem akart benne megtámadójára ismérni; szerinte az alak ugyanannak látszék ugyan; de a' megtámadó szemei kidülöbbek valának. Állítá továbbá az álg, mikép egyszer már Franciaországban is megtámadák életét, 's hogy egy évnegyed előtt levelet kapott a' vádlottól, mellyben pénzsegélyt kért tőle, valamint a' megtámadás előtti napon is. A' tanuk vallomásiból semmi terhelő vád nem sült ki, maga a' vádlott pedig folyvást tagadá a' tettet. — A' vindsori sz. György kápolnában egyik vasárnapon bizonyos gentlemani tekintetű férfi az isteni tisztelet kezdetekor egyenesen a' lelkes-

hez közelíte, 's ott igen kitűnő tagozdulatival az egész közönség figyelmét magára voná, 's nem kis mértékben botrányoztatá a' híveket. Innen egy a' királyné padja irányában álló helyre utasíták őt, hol világos néma szerelmi nyilatkozást tőn a' királynénak, 's kezével csókokat is intéze feléje. Eleinte jó szóval inték őt távozásra, de miután ez nem használt, erőszakkal vezeték ki a' sz. egyházból. „Fölséged látja, így kialta föl a' szerelmes lovag, hogy engem itt a' szentegyházban fognak el, még pedig Viktória uralkodása alatt.“ Vindsorban szabadon bocsáták a' jambort, miután azonnali eltávozást ígért. — A' M. Post következő udvari trefával mulattatja olvasóit: „Mivel Durham lord rövid idő mulva Londonba fog érkezni és személyesen teendi le hivatalát a' királyné kezeibe, Melbourne érdeke kíváná, hogy a' királynét előre készítse el az összejövetelre. Tudván, hogy a' neveltségessé tevés leghathatósab fegyver, 's a' könyük csak némberek kizáró tulajdoni, leginkább azon tettelegot törekvők kien elni, miszerint Durham a' tartományi küldöttek előtt mondott beszéde után sarokba vonult, 's könyükre fakadt. „Fölséged nagybátyja, mondá Melbourne, IVik György, valahányszor Goderich l. kihallgatásért könyörge, mindig ezt szokta mondani: „Itt jó a' síró fiú!“ Félek, hogy fölséged is birni fog nem sokára illy síró fiúval.“ E' szökat csak a' királyné 's egy hallgatni nem igen tudó udvari hölgy hallá.“ Némellyek azonban koholmányok tartják az egészet Melbourne 's Durham közt meghasonlás-támasztás végett. — Az irlandi lapok legújabb számai telvék O' Connell beszédelével, miket több nyilvános gyűlésben legközelebb tartá. Limeriki beszédebül a' következő hely említésre méltó: „Ki az előző tarsulatba lépni vonakodik, azzal többé ne váltson senki szót. Ha 500 ezer fegyverfogható férfival bírnánk, ugy mernék reményleni. Föl fognám azokat aztán szólítani következő kérelemintézésre a' királynéhoz: „Mi ő föls. alázatos alattvalói de fegyverfogható férfiak, sziveink térdeire (irlandi kifejezés) hullva kérünk 's követelünk igazságot Irlandnak. Mi irlandiak aztan mindenkor imádságunkba rekesztendjük fölségedet.“ Az illy kérelem bizonyosan érne czélt, ha pedig nem, ugy egészen más tartalmat fognék jóslani.“ Egyszersmind erősíté O' Connell, hogy az irlandi izgatás békeuton fog ugyan haladni; de ha Irland nem nyer igazságot 's egyenlő lépcsőre állittatást Angliával, ugy a' természetelleni unionak erőszakosan föl kell oszlani, valamint az Belgium 's Hollandia közt történt.

(Parliamentnyitási határidő. Durham Plymouthba érkezék. Elegy.) Nov. 28-án tartott titkos ministeri tanács jövő évi február 5-dikén határozá megnyitni a' parlamentet. — Nov. 27-én este Durham gr., nőtül 's kíséretestül „Inconstant“ fregáton Plymouthba érkezék; partra kelését azonban még más nap is gátlá a' szörnyü vihar 's eső. Ő lordsága 's családja számára a' kormányzéki épületben készitének szállást, 's mihelyt horgonyt vete a' fregát, a' szabadelmük azonnal üdvezlő föliratot készitének ünnepélyes elfogadtatására; ez irat nevezeteseb része így hangzik: „Valódi megböcsülésel 's jóváhagyással láttuk, mylord, mikép törekvők Ön Canadában igazságot szelidséggel párosítani, 's míg a' zendülést elnyomá, valódi szabadság magvait hinteni el azon honban, melly boldogtalan események hosszú láncolata következtiben legmélyebb alapjaig meg vala rendítve. Mi legbensőbbleg meg vagyunk gyöződve, miszerint Önnek britt honfitársai, egyesületen mi-velünk, igen mélyen sajnálандják azon méltatlan eseményeket, mellyek Önt hatalmatól megfoszták és szándéklott üdvös föltétei valósitását lehetlenné tevék. Mi hisszük, mylord, hogy a' népmég többet teend. Midőn reménylhetni véli Öntől rendületlen előmozditását hazai intézvényink javításának, mellyet társas viszonyink olly sürgetve parancsolnak, kifakadó örömmel fogadandja Önnek visszatértét, erősen híven, hogy azon ügy, melly olly szoros kapcsolatban áll Önnek egész létezésével, új erőt nyerend buzgó 's nemes elszántságu törekvési által.“ Ez irat szerkesztésénél legnagyobb befolyásuk voltak a' tulzó radicalok, kik legkicsapongóbb reményik teljesülését várják Durhamtul; nem fognak e csalatkozni, azt a' jövendő fogja megmutatni. Az idő szörnyü viharossága ellenére is tömve volt kíváncsiakkal a' plymouthi kikötő, ámbár a' sűrű köd miatt árbozait is alig leheté látni a' kikötő torkolatánál horgonyzó fregátnak. Buller még nem érkezett meg. Egyébiránt általányosan mondják, miszerint Durham segéde, ki az iszonyuan hullámzó tenger daczára is partra szállott már, azon hirt terjeszté, hogy Canada állapotja csakugyan legnagyobb mértékben nyugtalanító, 's az egyesült szabad tartományok határin minden perczen kitöréssel fenyeget a' zendülés. Még nyugtalanítóbb azon körülmény, hogy az angol katonák naponkint nagyobb számban szöknek laktanyáikból, a' bevándorlók száma pedig a' zendülés támodta óta 20 ezerről 3 ezerre csökkent. E' bajon legezelszerűben azzal lehetne segíteni, ha a' kormány saját költségén Canadába szállittatná a' kiszolgált agg katonákat, 's ott utcsinálással alkalmat nyujtana nekik élelemszerzésre, vagy pedig földet osztatna ki közöttük művelésre, mi egyszersmind azon jót szülné, hogy azután többé nem kényszerülnének az érdemes harczfiak idegen szolgálatban feledni hazájokat. A' Naval and Military Gazette így nyilatkozik e' tárgyról: Most bizonynal a' Canadába vándorlás fogja legnagyobb mértékben foglalkodtatni a' kormány figyelmét, mert most vagy sürűn meg kell népesíteni e' gyarmatot, vagy pedig egészen átengedni az egyesült szabad tartományoknak. A' kormány földbirtokát igen tetemesnek mondhatni Canadában, de valóban neveltségessé, hogy még mostis földeladással akarja növelni jövedelmét. Anglia csak ugy húzhat hasznót azon parlagul heverő földekbül, ha a' földijas tiszteteket 's agg katonákat ajándékozádjá meg azokkal, kik minden esetre örömezt föleserelendik biztos jövendővel mostani henyé életüket, csak illő utat mutasson arra nekik a' kormány. Így aztan gyorsan igen jó vásártér létesülne kézműgyári czikkeinknek, még pedig olly emberek által, kiknek saját érdeke is kíváná a' földbirtok hathatós védelmét. Az illy szerkezetű gyarmat virágozni fogna 's kincsekkel árasztaná el az anyaországot a' vett árúért. Adjunk tehát fél milliót a' bevándorlás könnyítésére, mi

dusan fog idővel kamatozni, mint kétes kimenetű háborúra kétszer annyit, mely utóbbi esetben a' gyarmaton kívül még számos ember életét 's tulajdon bősületünket is kockáztatnók. Canadának több katnáságra van szüksége; de Angliának nincsen nélkülözhető fegyveres ereje, a' népeség pedig csekély 's az önkéntes bevándorlás folyama tetemesül apadt. Tapasztalt hűségű emberekre van szükségünk, kik értik a' fegyverforgatást, kik munkássághoz szokvák, szóval, kiknek háboru a' kenyerök. Ily emberekre van szükség olly tartományban, mellynek szélein szomszéd vetélytárs fenyegetőzik, szívében pedig zendülés szikrái lappangnak. — Az új török követ már bemutatá kísérőit a' külministernél. — Jól értesült körökben híre szállong, miszerint jövő tavasz elején hat nagy sorhajót parancsolt lengővé tételni a' kormány, a' földközi tengerre hajózás végett, hol a' moszka udvar szinte tetemes hajóhaddal szándékozik megjelenni. Az angol hajókat 68 fontos álguykkal látják el, mellyekből néhány jól intézett lővés a' legnagyobb hajót is elsüllyeszteni képes. — Nov. 27kén a' manchester-liverpooli vasuton két kocsvonal összeütközte számos utast halálosan megsebesíte. Ily szerencsétlenségek jobbadán éjjel, vagy ködös időben szoktak történni.

(A' radical mozgalmak komoly színt öltenek.) Anglia gyárkerületiben naponkint komolyabb színben mutatkozik a' radical mozgalom, mi még veszélyesb fokra lépendne, ha a' földművelők is a' gyármunkásokhoz csatlakoznának, mi igen könnyen megtörténhetik, mert a' termés általánosan rossz vala, 's igen nagy elégtelenség jelei mutatkoznak a' földművelők közt, főleg Wiltshireben. A' mozgalom mindinkább szegénység harcának jelentkezik a' gazdagok ellen. Ez nem fog ugyan Anglia böles intézvényi mellett általános rendbomlássá fajulhatni, hanem egyes szomorú vérengzéseket és károsításokat okozni, mint York grófságbanvalóban történt is már, mit egy mérsékelt szabadelmű héti lap így ad elő: „Egy év óta Anglia lepnépesb kerületiben olly érzelmek terjedeznek, mik, nemcsak a' nálunk létező törvényekkel, hanem egyenesen minden társas életi viszonyal és szabállyal is ellenkeznek. Az általános szavazásjogot sürgetők elméletét ez izgatásnál sem republicai sem királysági rendszerrel nem összehajthatni, mert az minden birtok 's vagyon ellen van irányozva. Ez állítás igazsága elég világosan kitűnik egyik utóbbi illynemű radical gyűlés következő zászlóiról: „Általános szavazásjog, vagy közös boszu! Szerencsés házi tűzhely, vagy háboru egész a' kérés! Menni fogunk véneinkkel, ifjainkkal, fiainkkal, leányinkkal, 's küzdeni a' szegényekért! A' kinek nincsen fegyvere, adja el rubáját 's vegyen kardot! Kielégítő élelmet nyolcz napi munkaért!“ Ez utóbbi követelés igen természetes ugyan; de még eddig nem ismerünk országot, hol az teljesült volna Wiganban (Lancashireben) már egészen újrjögésig vivék a' dolgozók közt az izgatást. Az ottani 8 lábnyi magos és hat láb széles főzészlón a' britt oroszlan vala látható, dühösen lábai alá taposva a' szegényi házakat, nemzeti adóssági fogyasztó tőkét, zsidó pénzlőzsérekét 's kormányi nyugdíjasokat, ez aláirattal: „Pokolba veletek, 's mondjátok, hogy én küldélek oda benneteket!“ Stephens ez utóbbi gyűlésen így nyilatkozék: „Én nem akarok bajoskodni az általános szavazásjog regényességével, mert az szalmaszályi értékkel sem bír, ha vele egyszerűen mást nem kap a' nép. (Nagy tetszés és kiáltás: „Értjük Önt!“) Feargus O'Connor sokkal mérsékeltb, 's mint mondják, már bánni kezdi eddigi tetteit, látván, melly iszonyu lángokat gerjeszte szavaival. Bizonyosan eljövendegykor azidő, mellyben minden angol szabadon fogja gyakorolhatni a' szavazásjogot; de a' mostani mozgalmakból világosan kitűnik, hogy még eddig nem érett meg a' nép olly egyszerű joggyakorlásra, mert mostani kívánatal az egész választóság 's minden földbirtokos homlokegyenest ellenkezik. A' tervezett nemzeti gyűléstől semmi jót nem várhatni, mert a' legdühösb tulzók lekiáltozandják a' londoni mérsékelt képviselőket; az éjszak-angliai „faklyaférfiak“ már előre is kacagják a' londoni „gyertyácskákat.“ Ugy látszik azonban, hogy a' félelmes izgás nem jutandhat kitörésre, mert a' józanabb radicalok, lemondván egy ideig a' népalkotmány elméleti részéről, csupán annak tettelei oldalát tartják szem előtt, 's csak a' gabnatörvény megszüntetését szándékoznak mindenek előtt eszközölni. Ez utóbbi nézet alkalmazásint győzni fog, mert már is több helyen igen derék férfiak tartanak nyilvános gyűléseket a' gabnatörvény eltörlesztése iránt tanácskozás végett. Egyébiránt a' radicalok szemei most Durhamon függnék; ki azonban nem olly könnyen fogja magát elhatározni egyik vagy másik pártba. A' tulzó férfiak alkalmasint nem is igen hinnének neki, mivel ő is gazdag 's főrangú. Az ugynevezett chartisták, kik a' tulzó párttól elváltak, mégigen határozatlanok, 's kis csoportokban bolyognak szerte minden szorosb kapocs nélkül; megalapított híri politikai férfi tehát nem ajánlkozhatik nekik főnökül. A' bölcselegő radicalok pedig, kik leginkább tömjéneznék a' nemes lordnak, tömegek segélye nélkül semmi gyanánt enyésznek el. Azontory lapok, mellyek pártja teljességgel nem reményli megnyerhetését Durham grófnak, kíméletlenül reá rohantak, 's a' Times egyenesen hazaárulónak nevezi őt, mivel királynéja által megbízott hivatalát letenni merészlé, mielőtt arra szabadságot kapott; még pedig épen a' legveszélyesb pillanatban, midőn eltávozta előtt fölszólításával mindent elkövette az elmék még veszélyesb fölizgatására, 's utódjának az ügyvitel nehezítésére. Szerencsére azon fregát, mellyen Durham Plymouthba érkezék, híret hozá egy ünnepi lakomának, mellyet a' quebeci testőrtisztek a' távozó gróf tiszteletére adának. Az akkor mondott beszédekből kiviláglik, miszerint Durham utolsó pillanatig folyvást legjobb egyetértésben élt utódjával, 's csak akkor szállott hajóra, miután Colborne többször ismétlé, hogy ezentul parlamentbeni jelenléte által sokkal többet fog használhatni Canadának, mintha tovább is Quebecben vagy Montrealban veszteglene, mert, meg levén fosztatva hatalmától, rendeleti tartósságában senki sem bizhatnék, 's jelenléte

csupán a' zendülés nyílt kitörését gátolhatná némileg, ezt pedig minden egyszerű katonai parancsnok is képes teljesíteni.

(Canadában a' zendülés ismét kiütött.) „Albany győzős azon szomorú hírt hozá Angliába, hogy Canadában ismét kiütött a' lázadás, még pedig igen czélszerűen rendezve, 's a' katonai törvény újra foganatba léptetett. A' francia gyarmatosak már mind a' két tartományban fegyvert emelének, 's több apró csatában mérkőzének a' királypárti csapatokkal, mellyek kedvezőn ütének ki részükre; e' csatahírek azonban annyira ellenkeznek egymással, hogy hiteles körülményeket még nem igen közölhetni róluk.

Franciaország.

(Lajos Fülöp végintézetet tesz. Elegy.) A' Gazette egyik legújabb számában azon kívánatot fejezi ki, miszerint jövendőre a' nemzetőrségi főparancsnokság csak tiszteletbeli hivatal legyen, 's többé ne álljon külön díjjal kapcsolatban. — Choiseul hg, a' király segéde 's Louvre parancsnoka, nov. 29ikén meghalt. — Lajos Fülöp a' versaillesi museum számára megrendelél Lobau tábornagy szobrát. Parisban egy utcáz szándék nevével fölruházni, 's mellszobrát a' tanácsteremben föllállítani. Temetésé 10—12 nap mulva menend véghez. — Vineuilben Chantilly mellett nov. 27ikén Jarsky lengyel alezredest temeték el, ki 1796 óta Franciaország szolgálatában mindenütt jelen volt, hol a' zendületi zászló 's császári sas győzelmet aratának. Teste földve volt sebhelyekkel. Tudományossága 's hősi elszántsága általános tisztelést víttak ki számára. Hült tetemét Malachovszky tábornok, harcúttársa a' feledhetlen Kosciuskonak, 17 lengyel tiszt 's számos helybeli lakos által környezve, kísérte örök nyughelyükre.

(A' metzi nemzetőri ezredes nyilatkozata. Udvari hírek.) A' metzi nemzetőrség ezredese következő iratot nyilvánítja egyik tartományi lapban. „Uram! Fölvilágítást közlök Önnek, melly minden rólam terjesztett fecsegést alaposan megczáfoland. Rockel ur ma reggel 9 órakor önként hozzám jöve 's megvallá, mikép nőjéhez egészen elkészülve vivék a' tudva levő iratot, és szorgalmazva kérék őt annak aláírására, erősítvén, hogy a' levél csupán a' hatósági tanács tagjai előtt fog felolvastatni, 's hogy az a' hatósági elnök védelmére elkerülhetlenül szükséges, és senkít nem fog bajba keverni. Rockel ur még azt is nyilvánítá, miszerint ez egész esemény Thionvilleben tartózkodta alatt történt, 's engem e' sorok írására tökéletesen fölhatalmazott. Így gyűjtik tehát bizonyos helyeken a' történeti adatokat! Nem volt igazságom mondani, hogy e' levél csupán kedvezésből 's tetszés szerint készült? Igen sajnálom, hogy kénytelen valék magamról mulattatni a' közönséget; de egy 1789iki 's császárországi vén katoná, ki végre nemzetőrségi ezredes lett, nem tűrhet el mocskot köntösén.“ — Több lap közlé a' fönnbbi hírt Lajos Fülöp végintézetéről, mire a' parisi német lap következő megjegyzést tesz: „Számos lap találá már olvasóji elibe azon pusztá hírt, hogy a' francziák királya e' napokban végintézetet tön. Nem akarván fejtegetni e' koholmány alapezéljét, elég legyen mondanunk, miszerint Lajos Fülöp még trónra lépte előtt, 1830ban rendelkezék személyes birtokiról családja számára, 's csupán azok használatát tartá ön magának élte fogyatig.“ — Rambuteau 40ezer frankot követelt a' parisi hatósági tanácstól Lobau tábornagy eltemetésére; mi azonban igen zajos viták után huszra olvadt. — A' spanyol követ 's Molé miniszterelnök közt néhány nap óta élénk tanácskozás foly írásban, mellynek sikerét nem kedvezőnek mondják a' spanyol ügyre nézve.

Törökország.

(Az alexandriai angol consul iránti rosz bánásmód.) A' marseillei Sé-maphore Bayruthbul oct. 30kárul levelet közöl, melly részletesen adja elő az alexandriai angol consul iránti rosz bánásmódot: „Oct. 13án t. i. este felé észrevevém a' consul, hogy egy arab, semmi tisztelettel nem viseltetve consuli lakása iránt, háza előtt természeti szükségét elégiti ki. A' consul parancsot ada szolgálójának a' goromba arab eligazítására. Ez, nemzetének saajtságos nyugalmával, meg sem mozdult helyéből, 's mitsem felelt azon arab szidalmakra, mikkel őt a' szolga elhalmozá. 'S csak akkor távo-zék el az arab, midőn maga a' consul előjött jancsarával, 's erőszakkal fenyegeté őt; az arab távozása után mindenfelé azon gyaláztatásrul beszéle, mellyel, véleménye szerint, a' consul őt illett. Másnap 8—10 hajóslé-gény köte ki egy egyiptusi corvettel. Ezen tengerészek, iszonyu dorongok-kal ellátva, a' consuli lak felé nyomultak; kevés távolságra megállott a' csoport, 's kettő közülök azon helyhez közeledék, hol a' tegnapi arab végzé szükségét, 's ők is hasonlót tevének. A' consul azonnal leküldé jancsárát, kitől a' hajóslégenyek elvevék ezüstös botját, mint méltósága jelét, 's azzal őt iszonyun megütlegezték. A' consul maga lement ekkor, mire a' többi tengerész elővonult; haraggal kérdé a' consul csunya bánásmód-jok okát; de válasz helyét ütlegek hullottak Anglia képviselőjére. Gyors meg-futamodta ellenére is fején tetemes sebet kapott 's egész testén verésfoltok látszának. Legkülönösb pedig az, hogy a' város kormányzója a' consul-tól minden elégtételt megtagadott. Hasonló vonakodást tapasztalt a' megsértett consul a' korvet-kapitánynál, ki még azon este fölszedé horgo-nyit; némeltyek szerint még a' csolnak is az ő parancsára köte ki a' consul-lali roszul bánás végett. — Jeruzsalembe a' dögvész oct. 16kán üle ki 's már másnap 14en fekvettek betegen. A' bayruthi egészségi igazgatóság rendszabályokat foganatosított a' dögvész továbbterjedése gátlásaul. — Bagdad környékén a' legnagyobb nyugalom uralkodik; a' montefiki arabok megfizeté két évre adókat 's igen szép lovakat küldöttek MAlinak. —

Gabonaár: Pest, dec. 14ikén: Tiszta buza 140, 125; — Kétszere. 105, 100, 90; — Rozs 83, 80, 72; — Árpa 80, 76, 72; — Zab 60, 58, 55; — Kukoricza 85, 80, 75; — Köles 75; — Köles-Kása 180, 170; — pesti, m. v. gr. —